

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW.6146.44.2024

**UCHWAŁA NR 152/2024
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 13 marca 2024 r.

w sprawie skargi na postanowienie Komisarza Wyborczego w Przemyślu

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 432 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408), po rozpatrzeniu skargi wniesionej przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość na postanowienie nr 310/2024 Komisarza Wyborczego w Przemyślu z dnia 11 marca 2024 r. w sprawie odwołania od uchwały Powiatowej Komisji Wyborczej w Przeworsku z dnia 6 marca 2024 r. w sprawie odmowy w całości rejestracji zgłoszeń list kandydatów na radnych komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość w okręgach wyborczych nr 1, 2, 3, 4 w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r., z powodu złożenia przez osobę nieupoważnioną

postanawia

oddalić skargę.

Uzasadnienie

W dniu 13 marca 2024 r. wpłynęła do Państwowej Komisji Wyborczej skarga wniesiona przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość, zwanego dalej „Komitetem”, na postanowienie nr 310/2024 Komisarza Wyborczego w Przemyślu z dnia 11 marca 2024 r. w sprawie odwołania od uchwały Powiatowej Komisji Wyborczej w Przeworsku z dnia 6 marca 2024 r. w sprawie odmowy w całości rejestracji zgłoszeń list

kandydatów na radnych komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość w okręgach wyborczych nr 1, 2, 3, 4 w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r., z powodu złożenia przez osobę nieupoważnioną, zwane dalej „postanowieniem nr 310/2024”. Skarga wpłynęła w ustawowym terminie.

Skarżący:

- 1) kwestionuje postanowienie nr 310/2024 w całości, tj. w odniesieniu do wszystkich czterech odwołań;
- 2) wnosi o uchylenie postanowienia nr 310/2024 w całości oraz poprzedzających do uchwał Powiatowej Komisji Wyborczej w Przeworsku;
- 3) zarzuca naruszenie przepisów:
 - a) art. 96 w zw. z art. 431 § 1 i art. 450 Kodeksu wyborczego, poprzez nieprawidłowe zastosowanie polegające na uznaniu, że zakaz łączenia funkcji pełnomocnika wyborczego w różnych komitetach wyborczych rozciąga się na osobę upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego w trybie art. 428 § 2 Kodeksu wyborczego, ewentualnie
 - b) art. 96 w zw. z art. 5 pkt 1, 370 § 2 Kodeksu wyborczego, poprzez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że zakaz równoczesnego pełnienia funkcji pełnomocnika wyborczego w dwóch różnych komitetach wyborczych dotyczy także odrębnych wyborów – równoległe przeprowadzanych wyborów do rady powiatu i rady gminy;
 - c) art. 433 ust. 1 i art. 429 Kodeksu wyborczego, poprzez zaniechanie przez Komisję właściwego badania faktycznego i prawnego zgłoszenia list kandydatów w powiecie przeworskim, w konsekwencji poprzez podjęcie decyzji wyłącznie w oparciu o funkcjonalności systemu teleinformatycznego.

Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Zarzuty wskazane w skardze są w całości bezzasadne. Państwowa Komisja Wyborcza nie ma w związku z tym podstaw do kwestionowania postanowienia nr 310/2024 Komisarza Wyborczego w Przemysłu.

Zgodnie z art. 84 § 1 Kodeksu wyborczego prawo zgłaszania kandydatów w wyborach przysługuje komitetom wyborczym. Z przepisów Kodeksu wyborczego oraz ze stanowiska

doktryny wynika, że komitety wyborcze na zasadzie wyłączności mogą zgłaszać kandydatów w wyborach (por. B. Banaszak, Kodeks wyborczy. Komentarz, Wyd. 4, Warszawa 2023 r., art. 84.

Zgłoszenie listy kandydatów jest jedną z istotniejszych czynności procesu wyborczego. Ustawodawca w związku z tym bardzo szczegółowo precyzuje wymogi powinien spełniać pełnomocnik wyborczy.

Jak wynika z art. 96 Kodeksu wyborczego można być pełnomocnikiem wyborczym tylko jednego komitetu wyborczego.

Ustawowy zakaz pełnienia funkcji pełnomocnika w więcej niż jednym Komitecie wyborczym jest zasadny ze względu na rolę i zadania pełnomocnika wyborczego, tj. występowanie na zasadzie wyłączności na rzecz i w imieniu komitetu wyborczego, w tym zgłaszanie list kandydatów lub kandydata w danych wyborach. Reprezentowanie dwóch czy więcej komitetów wyborczych wydaje się nie do pogodzenia bez konfliktu interesów. Wybory to przecież rywalizacja programowa i personalna różnych sił politycznych i społecznych, często o przeciwnych poglądach (por. K. W. Czaplicki, J. Zbieranek [w:] B. Dauter, S. J. Jaworski, A. Kisielewicz, F. Rymarz, K. W. Czaplicki, J. Zbieranek, Kodeks wyborczy. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2018, art. 96).

Państwowa Komisja Wyborcza ponadto zaznacza, że zgodnie z art. 211 § 4 oraz art. 428 § 2 Kodeksu wyborczego zgłoszenia listy kandydatów dokonuje osobiście pełnomocnik wyborczy lub upoważnioną przez niego osoba. Z powołanych przepisów wynika, że kluczowe jest, aby zgłoszenie pochodziło od pełnomocnika lub upoważnionej przez niego osoby, tj. było przez podpisane przez pełnomocnika wyborczego albo upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego osobę, zwaną w Kodeksie wyborczym również osobą zgłaszającą listę. Zarówno pełnomocnik wyborczy, jak też osoba zgłaszająca listę uprawniona jest m.in. do bezpośredniego wyjaśnienia wszelkich wątpliwości, a w razie potrzeby uzupełnienia braków. Jeżeli osoba jest upoważniona do zgłoszenia listy kandydatów, to jest odpowiedzialna za kształt zgłaszanej listy kandydatów, tj. może podejmować decyzje, których kandydatów zgłasza i w jakiej kolejności. Osoba upoważniona do zgłoszenia listy kandydatów lub kandydata nie może być rozumiana jedynie jako osoba doręczająca dokumenty, gdyż jej rola jest o wiele bardziej istotna,

w zakresie określonym upoważnieniem równa pełnomocnikowi wyborczemu. Państwowa Komisja Wyborcza zauważa, że zgodnie z art. 431 Kodeksu wyborczego, jeżeli gminna komisja wyborcza stwierdzi inne wady zgłoszenia, niż brak wymaganego poparcia, wówczas wzywa osobę zgłaszającą listę (a nie wyłącznie pełnomocnika wyborczego) do ich usunięcia. Także prawo do wniesienia odwołania do komisarza wyborczego od uchwały o odmowie przyjęcia zgłoszenia (art. 430 § 1 Kodeksu wyborczego) oraz o odmowie rejestracji listy kandydatów (art. 430 § 2 i art. 431 Kodeksu wyborczego) przysługuje osobie zgłaszającej listę (a nie wyłącznie pełnomocnika wyborczego). Jak wynika z art. 433 § 1 Kodeksu wyborczego protokół rejestracji listy kandydatów także doręcza się m.in. osobie zgłaszającej listę (a nie wyłącznie pełnomocnikowi wyborczemu). Zatem to nie organy wyborcze, lecz sam ustawodawca zrównuje funkcję pełnomocnika wyborczego z rolą osoby upoważnionej do zgłoszenia listy kandydatów lub kandydata w danych wyborach.

Z powyższego wynika również, że nie można w żaden sposób uznać, że rola osoby upoważnionej do zgłoszenia listy kandydatów lub kandydata ogranicza się jedynie do roli doręczyciela dokumentów zgłoszeniowych.

Mając powyższe na uwadze Państwowa Komisja Wyborcza od lat wyraża stanowisko, że rygor określony w art. 96 Kodeksu wyborczego dotyczy także osoby upoważnionej przez pełnomocnika wyborczego do zgłoszenia listy kandydatów lub kandydata w wyborach, o której mowa m.in. w art. 428 § 2 Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że analogicznie osoba upoważniona do zgłoszenia listy kandydatów lub kandydata w wyborach nie może być członkiem żadnej komisji wyborczej (terytorialnej lub obwodowej) z uwagi na treść art. 153 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym nie mogą być członkami komisji m.in. pełnomocnicy wyborczy.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że wbrew twierdzeniu skarżącego rozstrzygnięcie terytorialnej komisji wyborczej dotyczące odmowy rejestracji listy kandydatów zgłoszonej przez osobę upoważnioną, która była jednocześnie pełnomocnikiem wyborczym innego komitetu wyborczego i zgłosiła wcześniej listy kandydatów z ramienia tego komitetu wyborczego, zostało wydane na podstawie całościowej analizy Kodeksu wyborczego,

a w szczególności na podstawie art. 96 Kodeksu wyborczego, a nie w oparciu funkcjonalności systemu teleinformatycznego Wsparcie Organów Wyborczych (WOW). Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza, że powołany system teleinformatyczny to zaakceptowany i zapewniony przez Państwową Komisję Wyborczą i Krajowe Biuro Wyborcze system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 162 § 3 Kodeksu wyborczego, pomocniczo wykorzystywany przez organy wyborcze. Jego funkcjonalności dostosowane zostały do obowiązujących przepisów prawa wyborczego, a nie kreują prawa.

Mając powyższe na uwadze Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że zarzuty podniesione w skardze są bezzasadne.

Państwowa Komisja Wyborcza nie ma zatem podstaw do kwestionowania ustaleń Komisarza Wyborczego w Przemyślu.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w sentencji uchwały.

Na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej nie służy środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak
(dokument podpisany elektronicznie)